

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/20/0048022/212892
Datum collegebesluit: 10 november 2020
Datum commissievergadering: 26 november 2020
Datum raadsvergadering: 10 december 2020

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: omklappen sociaal domein onderdeel jeugd
Portefeuillehouder: Wethouder De Bruijn
Programma: 6 sociaal domein

Kernboodschap: Met dit besluit stemt de raad in met het verder onderzoeken door het college van het omklappen van het sociaal domein voor onderdeel jeugd naar de Holland Rijnland/Leidse regio. Dit betekent dat het college samenwerking op het onderdeel inkoop en afstemming van beleid jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering per 1 januari 2023 verder gaat onderzoeken. Deze inkoop samenwerking houdt concreet in dat de TWO Holland Rijnland de inkoop jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering gaat doen voor Voorschoten, dat het beleid wordt afgestemd met de gemeenten van de Leidse regio/Holland Rijnland, dat de toegang jeugd en Wmo (0-100) voor inwoners in Voorschoten is (via Voorschoten Voor Elkaar) en dat beleid door de raad Voorschoten wordt vastgesteld.

Bijlagen: Ja
bijlage 1 omklappen sociaal domein analyse onderdeel jeugd
bijlage 2 zorglandschap jeugdhulp
Bijlage 3 gemeentelijke toegang 0-100 Voorschoten vs toegang jeugd Leidse regio
Bijlage 4 visie 'samen sterk voor de toekomst van de jeugdhulp Leidse regio'
Bijlage 5 opdracht aan de gemeentelijke toegang jeugd Leidse regio
Bijlage 6 programmaplan zorgaanbod jeugdhulp Leidse regio vanaf 2021
Bijlage 7 regionaal inkoopplan jeugdhulp Duin&Bollenstreek gemeenten, Leidse regio gemeenten en (op onderdelen) Rijnstreekgemeenten

Beslispunten In te stemmen met verder onderzoek door het college naar de deelname aan de inkoop samenwerking jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering via de Tijdelijke Werkorganisatie Opdrachtgeverschap (TWO) Holland Rijnland en afstemming van beleid jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering in samenwerking met de Holland Rijnland/Leidse regio per 1 januari 2023.

Relatie met:

- Agendapunt: *(bijv. een aangehouden stuk of een stuk wat nog moet komen of al geweest is)*
- Toezegging:
- Amendement/motie:
- Schriftelijke vragen:

Onderwerp omklappen sociaal domein Leidse regio onderdeel jeugd

Samenvatting

In mei 2020 is de startnotitie omklappen sociaal domein naar de Leidse regio door de raad vastgesteld. Met dit besluit is ook vastgesteld dat het scenario *gedifferentieerd samenwerken*, van het rapport onderzoek verlegging koers sociaal domein naar de Leidse regio van Radar uit 2019, op dit moment het meest haalbaar is. Dit scenario wordt daarom verder uitgewerkt. Dit betekent dat per onderdeel keuzes voor samenwerking worden gemaakt. Bij de weging wordt er van uitgegaan dat taken worden overgebracht tenzij, ofwel, dat bij een overstap kwaliteit vergelijkbaar wordt gerealiseerd en tegen voor de raad acceptabele kosten. Dit voorstel richt zich op uitwerking voor het onderdeel jeugd.

Op basis van een inventarisatie op de drie onderdelen beleidsregie en governance, kwaliteit toegang/dienstverlening/toegankelijkheid en dienstverlening/bedrijfsvoering, en weging van criteria die daarbij zijn vastgesteld, wordt samenvattend geconcludeerd dat bij een overstap voor de inkoop samenwerking en afstemming van beleid jeugd naar de samenwerking met de jeugdhulpregio Holland Rijnland/Leidse regio de kwaliteit op deze drie onderdelen vergelijkbaar kan worden gerealiseerd en er daarmee kwalitatief gezien geen belemmeringen zijn voor deze overstap. Er is juist sprake van de aangegeven voordelen.

Daarnaast is er in het rapport een eerste aanzet opgenomen om een financiële afweging te kunnen maken. Gezien het feit dat er op dit moment alleen een globale kostenindicatie kan worden gegeven en dat verder uitwerking hiervan overleg en inzet vraagt van alle betrokken partijen, is een definitieve financiële weging op dit moment nog niet te maken. Aandachtspunten hierbij zijn met name ICT en de overgang tussen de inkooporganisaties. De overgang tussen de inkooporganisaties vraagt verdieping gezien de verschillende contracttermijnen van de drie soorten contracten jeugdhulp, jeugdhulpplus en jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Bij behandeling van het voorstel omklappen sociaal domein Werk en Inkomen op 15 oktober 2020 is daarnaast met de commissie afgesproken dat de definitieve beslissing over het omklappen van de onderdelen Werk & Inkomen en jeugd naar de Leidse regio in 2021, in samenhang met elkaar, in dezelfde vergadering wordt genomen. De voorlopige planning is dat dit in mei of juni 2021 kan gebeuren. Dit gezien de termijnen en benodigde tijd voor onderzoek. Er is bijvoorbeeld een onderzoek naar ICT nodig, dat naar verwachting een doorlooptijd heeft van vier maanden (december 20-maart 21).

Omdat er op dit moment alleen een globale kostenindicatie kan worden gegeven, dat verdere uitwerking hiervan overleg en inzet vraagt van alle betrokken partijen en het feit dat de raad integraal financieel overzicht van het omklappen sociaal domein wenst, wordt voorgesteld in te stemmen met verder onderzoek door het college naar een overstap voor per 1 januari 2023.

Als medio 2021 positieve besluitvorming plaatsvindt, is een eerste termijn van opzegging van de Gemeenschappelijke regeling Serviceorganisatie Jeugdhulp Haaglanden mogelijk voor 31 december 2021. Gezien de formele opzegtermijn van 1 kalenderjaar, is de eerste datum dat een overstap kan worden gerealiseerd dan 1 januari 2023. Dit sluit ook aan bij de afloop van de eerste contracttermijn van specialistische jeugdhulp en laatste termijn voor jeugdhulpplus per 31 december 2022, maar niet bij die voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dat betreft de meest kwetsbare kinderen en daarom wordt er zorgvuldig mee omgegaan. Het heeft de voorkeur een overgang voor jeugdhulpaanbieders en Gecertificeerde Instellingen zo soepel mogelijk te maken en de continuïteit van zorg voor jeugdigen te garanderen.

Dit proces lijkt rust en ruimte voor alle betrokken partijen te geven om een overstap adequaat en zorgvuldig te kunnen regelen.

Dit voorstel is verbonden met programma 6 sociaal domein, taakveld 6.72 maatwerkvoorzieningen 18- en 6.82 geëscaleerde zorg 18-. In het coalitieakkoord is de verlegging van de focus naar de Leidse regio voor het sociaal domein opgenomen.

Beoogd effect

Het instemmen met verder onderzoek door het college naar de deelname aan de inkoop samenwerking jeugd via de TWO Holland Rijnland en afstemming van beleid jeugdhulp, jeugdreclassering en jeugdbescherming in samenwerking met de Holland Rijnland/Leidse regio gemeenten per 1 januari 2023.

Het college besluit tot uittreding uit de GR Serviceorganisatie Jeugdhulp Haaglanden, na verkregen toestemming van de raad (artikel 1, lid 2 en 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen). Concreet betekent dit dat het bestuur van deze GR voor 1 januari 2022 (en uiterlijk 31 december 2021) van het besluit van het college tot uittreding in kennis moet worden gesteld.

Samenwerking voor wat betreft de inkoop en afstemming van beleid jeugd betekent dat de Tijdelijke Werkorganisatie Opdrachtgeverschap (TWO) van Holland Rijnland de inkoop jeugdhulp gaat doen voor Voorschoten, dat beleid wordt afgestemd met de gemeenten van Holland Rijnland/Leidse regio, dat de toegang jeugd en Wmo (0-100) voor inwoners uit Voorschoten in Voorschoten is, belegd via Voorschoten Voor Elkaar, dat jeugdconsulenten in dienst zijn van de Werkorganisatie Duivenvoorde straks gemeente Voorschoten en dat beleid door de raad Voorschoten wordt vastgesteld.

Argumenten

1.1. Het voorstel is opgesteld in overeenstemming met het scenario gedifferentieerd samenwerken, waarbij per onderdeel sociaal domein, op basis van een weging van kwaliteit en kosten, een advies voor het overbrengen van taken wordt uitgebracht. Er zijn kwalitatief geen belemmeringen voor een eventuele overstap maar juist aangegeven voordelen.

In het ontwerp rapport opgave omklappen sociaal domein Leidse regio onderdeel jeugd is een eerste analyse opgenomen van een overgang van de gemeente Voorschoten op het onderdeel jeugd van de huidige samenwerkingsconstructie met de gemeenten van de jeugdhulpregio Haaglanden, naar die met de gemeenten van de jeugdhulpregio Holland Rijnland/Leidse regio. Dit is gebeurd in overeenstemming met het scenario *gedifferentieerd samenwerken* van het rapport Radar, waarin op basis van de onderdelen beleidsregie en governance, kwaliteit (toegang, dienstverlening en toegankelijkheid) en dienstverlening/bedrijfsvoering, op basis van een weging van criteria van kwaliteit en prijs, keuzes voor samenwerking worden gemaakt. Bij de weging wordt er van uitgegaan dat taken worden overgebracht tenzij, ofwel, dat kwaliteit vergelijkbaar wordt gerealiseerd en dat dit tegen acceptabele kosten gebeurt.

Samenvattend wordt geconcludeerd dat bij een overstap voor de inkoop samenwerking en afstemming van beleid jeugd naar de samenwerking met de jeugdhulpregio Holland Rijnland/Leidse regio de kwaliteit op de onderdelen beleidsregie en governance, kwaliteit toegang, - dienstverlening en - toegankelijkheid en dienstverlening/bedrijfsvoering vergelijkbaar kunnen worden gerealiseerd en er daarmee kwalitatief gezien geen belemmeringen zijn voor deze overstap.

Voordelen van een eventuele overstap op het gebied van de inkoop samenwerking en afstemming van beleid jeugd zijn juist:

- meer potentie voor sub regionaal sturingskracht en stroomlijnen van de kostenontwikkeling jeugdhulp richting verwijzers, jeugdhulpaanbieders en lokale partners;
- eenvoudiger verbindingen te leggen tussen aansluiting jeugdhulp en onderwijs door de gezamenlijke inkoop van het segment onderwijs en gezamenlijk optrekken met het onderwijs en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs;

- de mogelijkheid aan te sluiten bij het realiseren van een eenduidige regionale crisisinfrastructuur en op termijn een integrale crisisdienst voor volwassenen en jeugdigen georganiseerd op het niveau van Hollands Midden en eenduidigheid te bieden voor cliënten, verwijzers en aanbieders;
- de mogelijkheid tot financieel strenger sturen door, naast het gebruik van budgetplafonds per aanbieder, ook clientstops toe te passen. Door toepassing van een 'nee tenzij' regeling voor acute zorgvraag van jeugdigen, kan, met akkoord van de betreffende gemeente (via de jeugdconsulenten), zorg worden ingezet en bekostigd boven de maximale bestedingsruimte van een aanbieder. Hierbij zijn de regionale vereveningsafspraken mogelijk nog van toepassing (voor 2021 nog profijtbeginsel met een budgetzekerheid gedurende het jaar (kalenderjaar min 1)). Dit vraagt wel inzet van de jeugdconsulenten omdat zij de casuïstiek moeten beoordelen;
- op het gebied van transformatie en stroomlijnen van de kostenontwikkelingen de mogelijkheid om bij projecten gericht op een betere verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs met andere gemeenten op te trekken. Voorschoten blijft natuurlijk bereid om ervaringen met pilots, zoals bijvoorbeeld die van de pilot Ondersteuner Jeugd en Gezin Voorschoten, te delen;
- voor wat betreft het versterken van veiligheid binnen het lokale team en verbeteren van de ketensamenwerking en stroomlijnen van de kostenontwikkelingen is Voorschoten natuurlijk bereid de opgedane ervaringen, vanuit het programma Beter Samenspel tussen lokale teams en de Gecertificeerde Instellingen, te delen met andere gemeenten;
- door bundeling in één regio van zowel inkoop jeugdhulp als inkoop Wmo ontstaat meer sturingskracht en mogelijkheden voor een complementair aanbod, geharmoniseerde tarieven en een soepelere overgang 16-27 jaar en
- Door bundeling van samenwerking in één regio op het gebied van samenwerking sociaal domein ontstaan er meer mogelijkheden tot sturing binnen en tussen de kolommen sociaal domein, eventueel ontstaan ook meer mogelijkheden om in het kader van sociaal en fysiek domein samenkracht te realiseren en als een geheel richting andere bestuurslagen op te trekken.

1.2 Een reële termijn voor overgang voor de inkoop jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering en afstemming van beleid met de regio Holland Rijnland/Leidse regio lijkt per 1 januari 2023.

Als medio 2021 positieve besluitvorming plaatsvindt, is een eerste termijn van opzegging van de GR Serviceorganisatie Jeugdhulp Haaglanden mogelijk voor 31 december 2021 en is de eerste datum dat een overstap kan worden gerealiseerd 1 januari 2023. Dit gezien de formele opzegtermijn van één kalenderjaar.

De overgang tussen de inkooporganisaties vraagt verdieping omdat de huidige drie soorten contracten jeugdhulp, jeugdhulpplus en jeugdbescherming en jeugdreclassering van de gemeenten in Haaglanden verschillende termijnen hebben.

- De contracttermijn van de specialistische jeugdhulp gaat in per 1 januari 2021 en heeft een eerste termijn van twee jaar tot en met 31 januari 2022 en de mogelijkheid om vier keer één jaar te verlengen.
- De raamovereenkomst voor jeugdbescherming en jeugdreclassering is ingegaan per 1 januari 2020 en heeft een eerste contract-termijn van vier jaar (tot en met 31 december 2023). De Raamovereenkomst wordt stilzwijgend tweemaal met twee jaar verlengd. De Raamovereenkomst eindigt in dat geval van rechtswege op 31 december 2027.
 - o Crisisinterventieteam: twee jaar tot en met 31 december 2021 en wordt stilzwijgend tweemaal met één jaar verlengd.
 - o Expertiseteam Complexe Zorg: twee jaar tot en met december 2021 en wordt stilzwijgend tweemaal met één jaar verlengd.
- De contracttermijn voor jeugdhulpplus (met Rotterdam Rijnmond) loopt tot en met 31 december 2021 en kan nog één jaar worden verlengd tot en met 31 december 2022. De

contracttermijn van de specialistische jeugdhulp gaat in per 1 januari 2021 en heeft een eerste termijn van twee jaar tot en met 31 januari 2022.

Een beoogde overstap per 1 januari 2023 sluit aan bij de afloop van de eerste termijn van de contracten voor specialistische jeugdhulp en laatste termijn voor jeugdhulpplus, maar niet bij die voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Dat betreft de meest kwetsbare kinderen en daarom wordt er zorgvuldig mee omgegaan. Het heeft de voorkeur een overgang ook voor de jeugdhulpaanbieders en Gecertificeerde Instellingen zo soepel mogelijk te maken en de continuïteit van zorg voor jeugdigen te garanderen.

Er wordt in overleg met beide inkooporganisaties geïnventariseerd of sprake kan zijn van 'plug out, plug in' van contracten of dat tijdelijk contractmanagement door een van de inkooporganisaties kan worden gevoerd.

De gemeenten in Holland Rijnland (en ook die van de Leidse regio) zijn voornemens per 2022 nieuwe contracten voor alle onderdelen aan te gaan. Inkoop technisch kan in ieder geval worden meegenomen dat de gemeente Voorschoten voornemens is per 2023 aan te sluiten bij deze contracten. Daarnaast kan op basis van het voornemen om per 1 januari 2023 over te stappen, ook meer actief inbreng worden geleverd aan het inkoopproces 2022 en verder en maatregelen via de inkoop gericht op stroomlijnen van de kostenontwikkelingen.

Daarnaast kunnen declaraties wettelijk gezien vijf jaar naar dato worden ingediend door jeugdhulpaanbieders. Over afhandeling hiervan moeten ook afspraken worden gemaakt. Dit proces lijkt rust en ruimte voor alle betrokken partijen te geven om een overstap adequaat en zorgvuldig te kunnen regelen.

1.3 De financiële consequenties van deze overstap zijn nog niet volledig inzichtelijk en een finale financiële weging kan nog niet worden gemaakt.

In het rapport is een eerste aanzet opgenomen om een financiële afweging te kunnen maken. Gezien het feit dat er op dit moment alleen een globale kostenindicatie kan worden gegeven en dat verder uitwerking hiervan overleg en inzet vraagt van alle betrokken partijen, is een definitieve financiële weging op dit moment nog niet te maken.

Aandachtspunten hierbij zijn met name ICT en de overgang tussen de inkooporganisaties.

Bij behandeling van het voorstel omklappen sociaal domein Werk en Inkomen op 15 oktober 2020 is daarnaast met de commissie afgesproken dat de definitieve beslissing over het omklappen van de onderdelen Werk & Inkomen en jeugd naar de Leidse regio in 2021 in samenhang met elkaar, in dezelfde vergadering wordt genomen. De voorlopige planning is dat dit in mei of juni 2021 gebeurt. Dit gezien de termijnen en benodigde tijd voor onderzoek. Er is bijvoorbeeld een onderzoek naar ICT nodig dat naar verwachting een doorlooptijd heeft van vier maanden (december 20-maart 21) en moet worden beoordeeld.

Omdat er op dit moment alleen een globale kostenindicatie kan worden gegeven, dat verdere uitwerking hiervan overleg en inzet vraagt van alle betrokken partijen en het feit dat de raad integraal financieel overzicht van het omklappen sociaal domein wenst, wordt voorgesteld in te stemmen met verder onderzoek door het college naar een overstap per 1 januari 2023.

1.4 De beoogde overstap jeugdhulp heeft als primaire insteek meer mogelijkheden tot sturing binnen de kolom jeugdhulp en tussen de kolommen sociaal domein te realiseren met de Leidse regio en is geen bezuinigingsmaatregel jeugdhulp, maar het realiseren van kostenombuigingen is urgent en noodzakelijk.

Op basis van de Jeugdwet hebben gemeenten een zorgplicht op het gebied van jeugdhulp en leveringsplicht op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Daarnaast is er sprake van meerdere wettelijke verwijzers naar jeugdhulp. Naast jeugdconsulenten kunnen ook huisartsen, medisch specialisten, jeugdartsen en Gecertificeerde Instellingen (artikel 2.6 lid 1 sub g Jeugdwet) rechtstreeks verwijzen naar specialistische jeugdhulp die een gemeente heeft ingekocht. Het sturen op en realiseren van effectieve en efficiënte jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering is daarom complex en hierbij wordt zowel lokaal, als regionaal, geacteerd. Het steven is om met de beschikbare middelen zo veel mogelijk jeugdigen te helpen.

Stroomlijnen van de kostenontwikkeling jeugdhulp is van urgent en noodzakelijk belang voor de gemeente Voorschoten, zeker gezien de kostenontwikkelingen jeugdhulp van de afgelopen jaren.

Voor de onderdelen waaraan de gemeente Voorschoten lokaal sturing kan geven, is een lokaal actieplan jeugd Voorschoten 2019-2021 vastgesteld met maatregelen die in nauwe samenwerking met lokale partners worden uitgevoerd, gericht op de thema's:

- preventie (o.a. invoering van de brede welzijnsorganisatie Voorschoten Voor en het beleggen van de toegang bij Voorschoten Voor Elkaar);
- toegang (o.a. investeren in jeugdconsulenten en de pilot Ondersteuner Jeugd en Gezin met de huisartsen uit Voorschoten);
- integrale zorg en ondersteuning (o.a. versterken expertise veiligheid in lokale team en samenwerking met de Gecertificeerde Instellingen) en
- begrenzing van jeugdhulp.

Daarnaast zet de gemeente Voorschoten via de huidige samenwerking met de jeugdhulpregio Haaglanden in op een regionale aanpak van sturing en stroomlijnen kostenontwikkelingen jeugdhulp. De maatregelen zijn gericht op de onderdelen waarbij gezamenlijk kan en/of moet worden opgetrokken:

- het regisseren van regionale maatregelen als gezamenlijke lobby richting het Rijk en andere partijen;
- inkoop: doorontwikkeling van de tarieven, invoering van de Q-analyse, ontwikkeling van een daarmee samenhangend richtinggevend normenkader en invoering van maximale bestedingsruimte per aanbieder;
- verbeteren rechtmatigheid contractering: aanschaf van een module Graydon door de Serviceorganisatie om beter inzicht te krijgen in structuren, financiële posities en risico's van contractpartijen waardoor uitsluitingscriteria voor (potentiele) contractpartijen en contractvoorwaarden voor inkoop kunnen worden verbeterd, activiteiten gericht op data-integriteit om opvallende afwijkingen in patronen, dubbelingen en doorlooptijden van inzet van producten inzichtelijk te maken en intensivering van het strategisch contractmanagement door de Serviceorganisatie in samenwerking met gemeenten gericht op verbetering van de ketensamenwerking;
- het houden van ontwikkeltafels met jeugdhulpaanbieders om ideeën op te halen, samen verder te ontwikkelen en implementatie voor te bereiden en
- het uitwisselen van ervaringen met lokale maatregelen gericht op sturen via preventie, de gemeentelijke toegang, doorstroom en begrenzing.

De (sub)regionale aanpak van de Leidse regio/Holland Rijnland is hierin volledig vergelijkbaar en vormt geen belemmering bij een overstap. In beide jeugdhulpregio's en bij alle betrokken gemeenten bestaat een groot urgentiebesef en noodzaak tot het realiseren van een toekomstbestendig en betaalbaar jeugdhulpstelsel.

Het ontwerp rapport is bijgevoegd in bijlage 1. De bij het rapport horende bijlagen zijn opgenomen in bijlage 2 tot en met 7.

1.5 Grip op kosten is gewenst.

Om te voorkomen dat een eventuele overstap naar de Leidse regio op het sociaal domein leidt tot (te) hoge lastenstijgingen, is definitieve besluitvorming nu nog niet mogelijk. De uiteindelijke financiële effecten van de beoogde overstappen moeten (meer) inzichtelijk zijn en acceptabel zijn voor de raad.

Kanttekeningen

1.1. Aansluiting bij de inkoop toegang jeugd Leidse regio is (nu nog) niet mogelijk.

De gemeenten in Holland Rijnland maken tegenwoordig sub regionaal eigen/andere keuzes voor wat betreft de inrichting van de gemeentelijke toegang en eventuele inzet van lokaal beschikbare ambulante jeugdhulp. De gemeenten van de Duin&Bollenstreek gaan bijvoorbeeld per 2021 werken met een integrale toegang 0-100 jaar en de gemeente Katwijk gaat werken met een integraal wijkteam 0-100. De gemeenten van de Leidse regio werken met het model

toegang jeugd Leidse regio via de Jeugd en Gezinsteam's Leidse regio. Dat is gericht op 0-18 jaar, hierin worden functies gecombineerd (zorg verlenen en indiceren in één hand), richt zich op de thema's triage, regie en praktijkondersteuner jeugd ggz en wordt eenduidig georganiseerd (via de Jeugd en Gezinsteam's Leidse regio).

Het model toegang Voorschoten is anders georganiseerd dan dat van de Leidse regio. Dat is gericht op 0-100 (jeugd en Wmo), hierin worden functies gescheiden (zorg verlenen en indiceren niet in één hand), richt zich ook op de thema's triage, regie en praktijkondersteuner Jeugd en Gezin, maar wordt niet eenduidig georganiseerd. Alhoewel aan dezelfde inhoudelijke thema' wordt gewerkt door Voorschoten, is aansluiting complex omdat het anders is ingericht en georganiseerd (via onder andere Voorschoten Voor Elkaar).

Aansluiting bij de inkoop toegang jeugd Leidse regio is inkoop technisch (nu nog) niet mogelijk.. Er wordt een contract voor vijf jaar afgesloten, met de mogelijkheid om twee keer twee jaar te verlengen. De termijn voor aanhaking op dit onderdeel is daarom op zijn vroegst per 2026 en uiterlijk per 2030.

Gezien de reorganisatie en de opheffing van de Werkorganisatie Duivenvoorde moet Voorschoten heroverwegen of de toegang jeugd en Wmo (0-100) via Voorschoten Voor Elkaar wordt gehouden zoals nu, of deze anders wordt ingericht samen met Voorschoten Voor Elkaar of op termijn voor het onderdeel jeugd wordt overgegaan naar het model toegang jeugd Leidse regio/Jeugd en Gezinsteam's.

1.2 Een integrale sturing op het sociaal domein blijft voor Voorschoten voorlopig nog complex.

Omdat voorlopig nog sprake is van meerdere partijen en samenwerkingsverbanden op het gebied van het sociaal domein is een effectieve, integrale sturing, vanwege deze differentiatie en daarmee gepaard gaande bestuurlijke drukte, bij een overstap op het onderdeel jeugd nog vergelijkbaar complex.

Via intensivering van de samenwerking met de Leidse regio zijn uiteindelijk meer mogelijkheden tot integraal werken op het gebied van het sociaal domein, mits op termijn ook Wmo- en jeugdhulptaken zijn overgeheveld. De intentie is dat ook deze taken worden overgeheveld:

- Voor wat betreft Werk en Inkomen wordt door de raad Voorschoten in november 2020 besloten dat er verder onderzoek wordt gedaan om dit per 1 januari 2023 te gaan organiseren met Leiden en Leiderdorp (in plaats van Leidschendam-Voorburg en Wassenaar). Het omklappen voor het onderdeel Werk en Inkomen houdt concreet in dat de gemeente Leiden de uitvoering Werk en Inkomen gaat doen voor Voorschoten, dat de toegang Werk en Inkomen voor inwoners Voorschoten in Leiden is, dat Werk en Inkomen-consulenten die cliënten uit Voorschoten helpen in dienst zijn van Leiden en dat beleid door de raad Voorschoten wordt vastgesteld. Vastgesteld is dat er kwalitatief geen belemmeringen zijn voor een overstap, maar een finale financiële weging nog niet is te maken. Hierover staat in mei 2021 verdere besluitvorming gepland.
- Voor wat betreft de inkoop van Wmo ondersteuning (begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf en huishoudelijke ondersteuning) is in delen 2019 en 2020 door het college Voorschoten besloten dit per 2022 met de gemeenten van de Leidse regio te gaan organiseren. Dit gebeurt via het project Heroriëntatie Wmo Leidse regio. Dit betekent dat Wmo ondersteuning breed per 2022 wordt ingekocht met de Leidse regio. Het omklappen van het sociaal domein voor het onderdeel Wmo naar de Leidse regio, wordt daarmee, voor zo ver nu mogelijk is, gerealiseerd. Voor het onderdeel Wmo betekent omklappen naar de Leidse regio concreet dat beleid en uitvoering bij Voorschoten blijven en dat alleen voor wat betreft de inkoop wordt samengewerkt en beleid wordt afgestemd met gemeenten van de Leidse regio. De raad Voorschoten stelt beleid vast en de uitvoering Wmo blijft lokaal belegd. De toegang jeugd en Wmo (0-100) is belegd via Voorschoten Voor Elkaar en de Wmo consulenten zijn in dienst van de Werkorganisatie Duivenvoorde (in afwachting van de reorganisatie en ontvlechting van de WODV).

Verder blijft de stip op de horizon voor Voorschoten om integraal te werken in de uitvoering op het gebied van het sociaal domein. Hierbij zijn voorlopig externe – (gemeenten van de Leidse regio willen dit (nog) niet) en interne afhankelijkheden (beoogde ontvlechting WODV).

1.3 Uit een eventuele overstap voor de inkoopsamenwerking jeugd naar Holland Rijnland/Leidse regio volgt logischerwijze dat er ook overstappen naar de samenwerking werkwijze Jeugdbeschermingstafel Holland Rijnland en naar de samenwerking van het multidisciplinaire team Integrale Vroeghulp via de Holland Rijnland gemeenten worden gemaakt per 1 januari 2023.

Dit omdat er met andere gemeenten jeugdhulp en jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt ingekocht en beleid hierover wordt afgestemd dan met de huidige betrokken gemeenten bij de jeugdhulpregio Haaglanden. Het is niet leidend voor een overstap, maar wel meer opportuun als deze overstap wordt geëffectueerd.

1.4 Een eventuele overstap voor de inkoopsamenwerking jeugd naar Holland Rijnland/Leidse regio vraagt adequate communicatie en inrichting van zorgvuldige processen om alle consequenties in kaart te brengen, richting alle betrokken partijen (gemeenten, inkooporganisaties en jeugdhulporganisaties) en ook richting de huidige samenwerkingspartners omdat de samenwerkingen in principe naar tevredenheid verlopen.

Communicatie/Inwonersparticipatie

Bureau Radar heeft voor het onderzoek verlegging koers sociaal domein overleg gevoerd met de Adviesraad Sociaal Domein Voorschoten (verder ASD Voorschoten). De ASD Voorschoten heeft aangegeven hier in principe positief tegenover te staan. De ASD Voorschoten heeft meegegeven om naast kwaliteit, ook bereikbaarheid en toegankelijkheid te waarborgen bij een koersverlegging naar Leidse regio. Deze inbreng is meegenomen in de analyse. Uit de weging in rapportage wordt geconcludeerd dat de bereikbaarheid en toegankelijkheid bij een overstap naar de inkoopsamenwerking en afstemming van beleid Holland Rijnland/Leidse regio niet wijzigen (de toegang jeugd/Wmo (0-100) blijft lokaal belegd via Voorschoten Voor Elkaar). De kwaliteit van de ondersteuning wordt minimaal vergelijkbaar gerealiseerd (het zijn vrijwel dezelfde jeugdhulpaanbieders). Kortom, de inbreng van de ASD Voorschoten wordt bij een overstap voor de inkoopsamenwerking en afstemming van beleid gewaarborgd. De ASD Voorschoten wordt geïnformeerd door de portefeuillehouder en de trekker van de opgave omklappen sociaal domein over de actuele stand van zaken. De ASD Voorschoten wordt door de trekker van de opgave omklappen periodiek bijgepraat in het vervolgproces. Indien nodig wordt de ASD Voorschoten in het vervolg advies gevraagd.

De afgelopen periode is op ambtelijk (beleids)niveau overleg gevoerd met verschillende partners (gemeenten Leidse regio, gemeenten Haaglandse regio, Servicepunt 71 en beide inkooporganisaties) om het scenario gedifferentieerd samenwerken voor het onderdeel jeugd uit te werken en de weging van de criteria op de onderdelen uit te kunnen voeren. Ook op bestuurlijk niveau heeft portefeuillehouder De Bruijn contact gehad met de betrokken portefeuillehouders van de Leidse regio en ook de portefeuillehouders van de Haaglandse regio weten dat Voorschoten zich oriënteert op een overstap voor jeugd. De betrokken partijen van de toekomstige, maar ook de huidige regio moeten over het verloop van besluitvorming van uw college en de raad en het vervolg proces worden geïnformeerd. Er is een groeiende behoefte aan meer duidelijkheid over een koers van Voorschoten. Voorschoten loopt ambtelijk en bestuurlijk al mee met de Leidse regio en kan, op basis van een besluit met het voornemen om per 1 januari 2023 over te gaan, nog meer actief inbreng leveren voor het inkoopproces 2022 en verder en verdere maatregelen gericht op stroomlijnen van de kostenontwikkelingen jeugdhulp via de inkoop. Ook raadsleden Voorschoten worden voor raadsbijeenkomsten over jeugd voor de Leidse regio uitgenodigd, zodat zij adequaat worden geïnformeerd.

Financiën

Op dit moment is nog niet precies aan te geven wat de financiële consequenties zijn van een overstap van het onderdeel jeugdhulp naar de Leidse regio/Holland Rijnland. Voor het bepalen van zowel de frictiekosten, als de structurele hogere kosten, is nog verder onderzoek nodig. Een voorlopige opgave hiervan is te vinden in het hoofdstuk financiële analyse in bijlage 1 op p. 26.

Het doen van verder onderzoek op het gebied van jeugd om te komen tot een definitief besluit in mei of juni 2021 heeft geen financiële consequenties. Bij het raadsbesluit over het vervolgonderzoek voor het onderdeel Werk & Inkomen is de raad om budget voor 2021 voor onderzoek naar het omklappen sociaal domein breed gevraagd. De onderdelen ICT jeugd en Wmo maken bijvoorbeeld onderdeel uit het onderzoek ICT W&I, omdat Voorschoten deze terreinen gebruikt maakt van het systeem Centric via Leidschendam-Voorburg. Er moet in het uiterste geval rekening mee worden gehouden dat er uitgaven voor voorbereiding worden gedaan, maar dat er door het financiële plaatje uiteindelijk geen overstap gaat plaatsvinden.

Bij de definitieve besluitvorming over de overstappen W&I en jeugd door de raad wordt de raad ook om instemming gevraagd voor een aanvullend budget voor frictiekosten. Mocht blijken dat de structurele uitvoeringskosten hoger zijn, dan worden die onderdeel van de Kadernota 2023 (uitgaande van een beoogde overstap per 1 januari 2023). Geprobeerd wordt eventuele frictiekosten te verhalen via de Provincie Zuid-Holland.

Risico's

De uitwerking van dit voorstel is afhankelijk van samenwerking met de betrokken uitvoeringspartners GR Serviceorganisatie Jeugdhulp Haaglanden, TWO Holland Rijnland en de betrokken gemeenten uit Haaglanden en Holland Rijnland/Leidse regio. Het vraagt de komende periode, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau, inzet en overleg.

De voorgenomen reorganisatie en opheffing van de GR Werkorganisatie Duivenvoorde en het voor Wassenaar en Voorschoten vormen van aparte organisaties, vormen een risico. Gezien de reorganisatie moet Voorschoten heroverwegen of de toegang wordt gehouden zoals nu, of deze anders wordt ingericht samen met Voorschoten Voor Elkaar of wordt overgegaan naar het model toegang jeugd Leidse regio/Jeugd en Gezinsteams. Voorschoten staat integraliteit in de keten voor. Gezien de voorgenomen wijzigingen is een integrale uitvoering sociaal domein op korte termijn op dit moment niet reëel.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

Ch. B. Aptroot,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/20/0048022/212892

De raad der gemeente Voorschoten;

Gelet op artikel 1, lid 2 en 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen en artikel 2.4, 2.5 en 2.8 Jeugdwet,

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 10 november 2020,

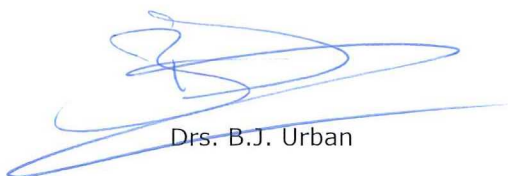
Gelezen de 'opgave omklappen sociaal domein Leidse regio, analyse onderdeel jeugd, november '20',

Besluit:

1. In te stemmen met verder onderzoek door het college naar de deelname aan de inkoopsamenwerking jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering via de Tijdelijke Werkorganisatie Opdrachtgeverschap (TWO) Holland Rijnland en afstemming van beleid jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering in samenwerking met de Holland Rijnland/Leidse regio per 1 januari 2023.

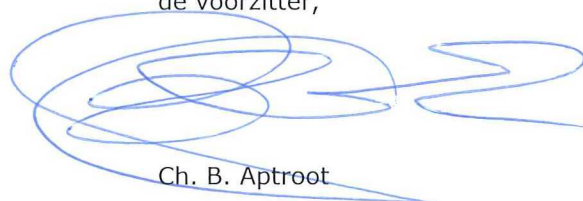
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 10 december '20

de griffier,

Drs. B.J. Urban

de voorzitter,

Ch. B. Aptroot

